

Ja, i Ystad

INSPIRATION OCH INFORMATION FRÅN YSTADS KOMMUN

NR 4 - 2007

Vuxenengagemang – för aktiva unga • **Tillgänglighet** – rättighet för funktionshindrade • **Kramar och is** – inspiration för företagare • **Ystad i Cannes** – trendsättare • **Stuveriet** – en 100-årig historia

**En informationstidning
från Ystads kommun**

271 80 YSTAD
0411-57 70 00
kommunen@ystad.se
www.ystad.se

Ansvarig utgivare

Kenth Jagerborn
0411-57 71 13
kenth.jagerborn@ystad.se

Redaktion

Emma Fredriksson
Kommunens förvaltningar
genom informationsnätverket
Lennart Orvarsson
Lotta Larsson
Elisabeth Broberg Lewén

Skribenter

Lennart Orvarsson
Lotta Larsson

Grafisk form

Lennart Orvarsson
Jenny Svensson

Fotografer

Jerker Palm
Lennart Orvarsson
Bonny Håkansson

Produktion

Arkivbild Reklam & Design
0411-796 40
info@arkivbild.se
www.arkivbild.se

Tryckeri

Ystads Centraltryckeri

© Ystads kommun

Omslaget: Kulturskolan i Ystad
bjuder på Julparad.

Var finns tryggheten?

Julen står för dörren när jag skriver detta, en helg då mycket kretsar kring gemenskap och trygghet. Då ligger det nära till hands att också fundera över otrygghet och utanförskap, och var tryggheten står att finna.

Tack vare engagerade vuxna får barn och unga stöd att växa, de får chans att hitta sig själva i gemenskap med andra. Men alla är inte med där detta äger rum.

Fortfarande missar vi för ofta i vårt samhälle att se unga i deras sökande efter en identitet, fortfarande missar vi tidiga signaler på vantrivsel och otrygghet, som skolk, mobbing och gängbildning. Saknar barn trygghet i sin skola eller vuxenmiljö finns risken att de lockas till kriminella grupper och den tvivelaktiga trygghet det innebär.

Både myndigheter och alla vi vuxna måste reagera och visa att vi inte accepterar att några få bryter mot lagar och regler. En angelägen uppgift i Ystad för oss alla är att ytterligare utveckla samarbetet mellan sociala myndigheter, polis och skola/fritid.

Vi måste visa våra unga att vi tror på att de kan, att de duger och att de "är någon". Någon som behövs och har betydelse. Och de ska inte behöva begå brott eller föra busliv för att bli synliga och bekräftade. Vi måste erbjuda dem andra sätt att känna delaktighet och ge dem verklig möjlighet att påverka och ta ansvar.

En stor resurs i detta arbete är ungdomarna själva. Kan vi konkret visa att vi tror på dem, att det är de själva som är nyckeln till att vända utvecklingen för andra unga, så blir de delaktiga och kan ta ansvar i arbetet för en tryggare stad.

Kan vi komma tillrätta med fattigdom, utanförskap, arbetslöshet och segregation, ja, då får vi också avsevärt mindre problem med brottslighet och otrygghet.

Tillsammans har vi redan kommit en bit på väg, och fortsätter nu med att utveckla samarbetet. Här har vi stor hjälp av föreningar, föräldragrupper, butiker, fastighetsägare och enskilda individer.

Det finns inga genvägar. Endast genom mänsklig kontakt, empati och kommunikation kan vi komma tillrätta med otryggheten. Låt oss alla hjälpas åt.

Kenth Jagerborn, kommundirektör

Vuxet engagemang ger unga ett rikare liv

Tack vare engagerade vuxna och intresserade ungdomar har Ystads kommun ett rikt utbud av fritidsaktiviteter och "skolrelaterade plustjänster". Trakten är späckad med föreningar, såväl inom sport som inom andra områden, samtidigt som stadens museer, bibliotek, ungdomsgårdar, lokaler och sportanläggningar fylls av aktivitet från morgon till kväll. Ja, i Ystad har besökt två vitt skilda verksamheter som har det gemensamt att vuxna och unga tillsammans åstadkommer det där lilla extra.

Söndag. 14.00 i Bollen, gamla sporthallen i Ystad. Koncentrerat men ändå lättsamt börjar tjejerna i IK Pandoras flicklag i innebandy värma upp inför en och en halvtimmes träning. Varv efter varv joggar de, spurtar ibland och småretas lite på skoj sinsemellan. Josefin Öhrstedt, 23, före detta innebandyspelare och tränare i Skurup, samt nybliven mamma, håller ett vakande öga över gruppen som hon tränar sedan september 2007.

Utveckling

– Laget blir allt bättre, säger hon och kastar ett öga på de förbispringande spelarna. De tar verkligen till sig allt jag säger, det är jättekul att se dem växa! Vårt mål är att vinna en match snart. Vi spelar regelbundet men har ännu inte lyckats ta hem segern.

Kanske inte så konstigt, laget är alldeles nytt och spelar matcher mot lag som har hållit på i flera år, som Lugi på lördagen veckan efter vårt besök. Men en seger kommer, det är Josefin säker på.

Under tiden går det ut på att ha roligt. Både för Josefin och för lagmedlemmarna.

Uppvärmningen är över, och de startar en träningsmatch. Spelet är kanske inte så samlat, men mycket, mycket intensivt. Vinnarinstinkten finns där, helt klart. Hårda närmkamper om bollen varvas med explosiva ruscher och ett och annat mål. Plötsligt far en av tjejerna i golvet med ett brak och blir liggande. Spelet stannar upp, hon ligger kvar och känner försiktigt på sin axel, samtalar lite med Josefin, för att till slut resa sig för att fortsätta spelet. En spontan applåd ger henne kraft att ta nya tag.

Josefin deltar en stund i matchen, lika engagerat som de andra tjejerna, och sätter sig efter en stund på avbytarbänken. Noga följer hon spelet, ropar råd till spelarna och hejar på.

Nytt lag

– Jag slutade mitt träningsuppdrag i Skurup när vi flyttade till Ystad, berättar hon. Efter ett tag fick jag höra att Pia Olsson, Marie Greko och Annelie Dahlberg hade startat detta lag och sökte en tränare. Det var klart jag ville ställa upp!

Laget, som nu har 21 medlemmar, växer sakta. Pia, Marie och Annelie drog igång det för att även ge tjejer möjlighet att träna och spela innebandy.

– Vi ville hålla intresset vid liv, säger Marie, mamma till sex barn, varav fem spelar innebandy. Och för att ge fler chansen att upptäcka hur kul det kan vara! Det har de lyckats med...

Tisdag 12.15. Ystads konstmuseum. Framför ett verk av Per Kirkeby sitter fjorton 10-11-åringar från Skurups Montessoriskola med armarna i luften. De samtalar ivrigt med museets konstpedagog Yrr Jonasdottir om färg och form i verket. Vad föreställer tavlan? Svaret är fritt, tolkningarna många och fantasifulla.

Yrr lyssnar och berättar hur konstnären har arbetat, varför han valde att sätta samman målningen på det sätt han har gjort, varför han valde dessa färger som är en kombination av varma och kalla.

Efter en stund byter de tavla, och diskussionen tar ny fart utifrån nyvunna kunskaper.

Fria associationer

När det blir dags för ett par flickor från klassen att själv välja ett av verken, denna gång av Asger Jorn, för att berätta vad de upplever blir det extra spännande. Ines och Emma berättar vad de ser, är inte överens utan tolkar helt fritt den abstrakta bilden. Klasskompisarna fyller på: "en stad uppifrån", tomat och spaghetti", grodor med baddräkt och därnere syns ett monster", "en jättestor sko, chilifrukt och en sol som smälter allt".

Jorn skulle säkert ha gillat det som sägs, om han hade varit med.

– Yrr är en riktigt bra pedagog, säger Joanna Zarowny, klassens lärare. Hon visar vad vi ska titta på så att vi förstår verken. Vi kommer ofta hit med barnen.

Samarbete i ateljén

Det syns att de är vana. Efter visningen och diskussionen får eleverna själva måla, efter en instruktion av Yrr.

– Kirkeby målar ju stort, precis som vi pratade om däruppe, säger hon och pekar på ett 4 meter långt, vitt pappersark. Därför ska ni få måla detta tillsammans. Abstrakt, det behöver inte föreställa något. Gör vad ni vill och måla gärna samman era bilder med de andra.

Stunden i ateljén ger barnen en chans att direkt omsätta sina intryck i handling, något de går in för helhjärtat.

Under tiden berättar Yrr att skolklasserna från Ystad, Skurup och Tomelilla har gratis tillgång till museets pedagogiska program. Halva hennes tjänst finansieras av Region Skåne, något som många skolor drar nytta av i sin undervisning. Museet har klasser på besök i stort sett varje var-

dag, vissa dagar blir det två klasser efter varandra.

– Ska vi sluta, frågar hon efter en halvtimmes intensivt målning. NEEEEJ, ropar barnen i kör.

– Nu kommer jag in i butiken och kan själv välja bland alla böcker i hyllorna, säger Jörgen Abrahamsen, tillgänglighetsrådgivare i Ystads kommun och rullstolsburen sedan ca 20 år. Förr kom någon ur personalen ut med ett urval, som jag kunde välja bland. Jättebra service av dem, men inte samma sak som att söka själv. Det är en fantastisk känsla att få tillgång till sådant man har varit utestängd från på grund av sitt funktionshinder!

Rätt enkelt komma fram utan hinder

Stadigt blir Ystad en bättre plats att vara på, också för alla dem som har speciella behov för att kunna ta sig fram i stadsmiljön. Utanför bokhandeln och de andra butikerna vid Stortorget ligger gångbanan numera i samma nivå som entréerna, så att den som har svårt att gå ska kunna ta sig in utan hjälp.

Runtom i staden, och ute i byarna, har man inventerat behoven. Gångstråk, entréer och busshållplatser kommer successivt att anpassas för ökad tillgänglighet, ett omfattande projekt som har hunnit ganska långt och förhoppningsvis ska vara klart 2010.

Bakgrunden är ett tillägg i 17 kap. 21a § i Plan- och bygglagen (PBL), som trädde i kraft den 1 juli 2001. Den fastställer att personer med funktionsnedsättningar ska ha samma rätt och möjlighet som alla andra att besöka och vistas i lokaler som är avsedda för allmänheten.

Kartläggning

– Vi har gjort en omfattande kartläggning av hela kommunen, berättar Jörgen Abrahamsen. Vi har informerat fastighetsägarna om deras skyldigheter, och ser fram emot ett samarbete med dem för att kunna lösa frågan på bästa sätt.

Lagen om tillgänglighet gäller alla publika ytor – gator, torg, hållplatser och lokaler – som allmänheten har tillträde till. I en gammal miljö med kulturintresse som Ystad ställs speciella krav. Här vill man inte klämma in förfulande aluminiumramper utan väljer klassisk granit med antihalkbehandling. Hissar får ibland inte plats i de

gamla husen, och i vissa fall är det helt enkelt inte möjligt att skapa tillgänglighet.

– Ett tillgängligare Ystad genom undanröjande av enkelt avhjälpta hinder. Det är vad detta arbete går ut på, och faktiskt också vad vi kallar det.

Att kartlägga en hel kommuns tillgänglighet är ett grannliga arbete. Jörgen arbetar tillsammans med Karin Cebrenius – handikappkonsulent, Eva Malmberg – projekthanterare tillgänglighetsassistent, och Mats Nylén som är arbetsledare på Samhällsbyggnadsteknik.

Specialsten

Mats personal är de som utför själva arbetet med att anpassa gaturummet. Gata för gata byter de stenläggning, höjer eller sänker, jämnar ut och bredar. Den gamla gatstenen som kan vara svår att gå på även för oss utan nedsatt funktion, får infällda gångstråk i slät granit. Vid övergångsställen och på busshållplatser läggs taktila plattor, specialgjutna betongrutor som med avvikande färg och form hjälper människor med nedsatt syn att orientera sig. Ett annat hjälpmedel för dem är de svarta pollarna, som i toppen har streck som visar i vilken riktning man ska gå för att till exempel korsa en gata.

– Där har vi ett problem med skadegörelse, säger Mats Nylén. En dag skadar sig någon bara för att personer har "roat" sig på lördagsnatten, och det känns verkligen onödigt.

Mats och hans anläggargång arbetar som bäst med att förbättra gång- och cykelstråken utmed Kristianstadsvägen.

Specialslipad granit underlättar framkomligheten för rörelsehindrade.

Här ska bli en tydligare åtskillnad mellan fotgängare och cyklister, så som man redan har gjort på Bellevuevägen. Där har man dessutom fått rum med rastplatser med stabila bänkar och plats för rullstol.

– Vi har identifierat stadens huvudstråk, berättar Mats. Utmed dessa kommer vi att förbättra framkomligheten och tillgängligheten för funktionshindrade. Men på många platser är det inte enbart kommunens ansvar, där är fastighetsägarna skyldiga att förbättra tillgängligheten. Samarbetet med dem

Läs mer på kommunens webbplats www.ystad.se > Bo & Bygga > Tillgänglighet samt på www.boverket.se > bygga och förvalta > Förbättringskrav > Enkelt avhjälpta hinder Du kan också kontakta Jörgen Abrahamsen på tel 0411-57 71 62 eller via e-post: jorgen.abrahamsen@ystad.se

Taktila plattor i avvikande form och färg, leder synskadade på rätt väg.

Karin Cebrenius, Jörgen Abrahamsen, Mats Nylén och Eva Malmberg.

fungerar för det mesta, och vi gör vad vi kan för att hjälpa till.

Ystads kommun har kommit rätt långt i sin tillgänglighetsanpassning, och hjälper gärna till med råd och stöd. Jörgen och hans kollegor är ofta ute och berättar om sitt jobb för andra kommuner. Under 2008 kommer man att lägga ut en tillgänglighetsguide på kommunens hemsida för att underlätta besök på publika platser för människor med funktionshinder.

Göte Johnsson och Ronny Andersson tillgänglighetsanpassar Kristianstadsvägen.

Kramar, ramar, is och stjärnor inspirerade företagare

Med sedvanlig torr humor och kloka ord inledde förre förbundskaptenen och handbollstränaren Bengt "Bengan" Johansson Företagarnas höstkonferens den 16 november på Ystads Saltsjöbad.

Konferensen var upptakten till årets traditionsenliga företagarfest. Den bjöd på tre föredragshållare och en omfattande matchmaking, där deltagande företagare från Ystad, övriga Skåne och Blekinge fick möjlighet att träffas och finna nya affärskontakter.

"Bengan" berättade om framgångarna med handbollslandslaget, hur han arbetade med både "kramar och ramar", illustrerade med några anekdoter och gav tankvärda råd till chefer och företagare. Sedan höll Anna-Stina Nordmark, nyutträd VD för Företagarna, ett kort anförande om företagandets villkor i Sverige.

Efter paus och matchmaking äntade Yngve Bergqvist, skaparen av Ishotellet i Jukkasjärvi, scenen för en inspirerande tur in i isens och det magiska vinterljusets landskap. Han berättade målände om utvecklingen av sin unika affärsidé, uppmanade åhörarna att finna det unika i sin hembygd och avslutade med en resa ut i rymden. Ishotellet

samarbetar med sir Richard Branson, Virgin Galactic, i hans projekt som går ut på erbjuda rymdresor för vanliga människor. Om de har råd med 200.000 dollar för en biljett, vill säga.

På kvällen höll kommunens Näringslivsråd och Företagarna tillsammans sin årliga företagarfest, då man delade ut ett antal välförtjänta priser till Årets företagare – Jessica Jönsson, Stefan Dobas, Kent Andersson och Therese Andersson/SYNSAM, till Årets Näringslivsambassadörer – Lena Draméus-Åberg och Kjell Åberg/Åbergs trädgård samt Årets gesällbrev till frisörerna Lizette Söderberg och Sofia Åkerberg samt till målaren Richard Persson.

Ystad i Cannes för utvecklingens skull

MAPIC, en av världens största fackmässor för handel och fastighetsutveckling i Cannes, arrangerades i år för trettonde gången. För Ystad var det en spännande debut. Staden fick tack vare Citygruppens målmedvetna arbete och utnämningen till Årets Stadskärna 2007 möjlighet att delta, både med egen monter och en presentation av arbetet med att utveckla sin framgångsrika stadskärna. Detta i sällskap med franska Montpellier, italienska Turin, brittiska Birmingham och belgiska Brüssel.

Ystad representerades i Cannes av kommundirektör Kenth Jagerborn, kommunstyrelsens ordförande Thomas Lantz, dess andre vice ordförande Kent Mårtensson och marknadsstrateg Itta Johnson. Från Citygruppen deltog ordföranden Mats Johansson och centrumledare Anna Befwe.

Intressanta exempel

Under de tre dagar som mässan varade fick delegaterna från Ystad många tillfällen till spännande kontakter. De fick också se många intressanta exempel på hur andra städer har kunnat utvecklas till moderna attraktiva handelsplatser utan att tappa sin genuina särprägel. Mässan inrymde utställare från hela världen, såväl städer som investerare, utvecklings- och affärsföretag. Drygt 10.000 deltagare från 70 länder samlades under samma tak, blev vederbörligen imponerade av Dubais 1,8 miljarder-kronors-monter, och fick möjlighet att utbyta erfarenheter och visitkort.

Ystad trendsättare?

– Det var många som blev nyfikna på Ystad, berättar Itta Johnson. Några

Citygruppens ordförande Mats Johansson berättade om Citygruppens arbete.

funderade på att etablera sig i Sverige eller sälja sina koncept. Ingen svensk kommun har tidigare ställt ut, så vi väckte en hel del uppmärksamhet.

En anledning till intresset var, enligt Itta Johnson, att amerikanerna, trendsättarna, nu börjar tappa intresset för stora shoppingcentra och i stället börjar bygga småstäder i Ystad-skala. Mycket för att minska bilismen men mest för att skapa en trevlig upplevelse och mysigare atmosfär för shoppingen.

– De var oerhört fascinerade av att Ystad behållit något som de nu arbetar för att skapa på nytt, småstadskänslan i modern tappning. Det verkar vara en trend i USA just nu.

Nya influenser

– Det finns mycket lärorikt att ta del av, Genua som gammal hamnstad till exempel, säger Itta. MontPELLiers arbete med sina medeltida miljöer anpassade till det moderna livet är ett annat. Allt passar kanske inte Ystad så bra, men bara att få nya influenser är värt mycket.

Vad tycker då Thomas Lantz, den av deltagarna som för närvarande har mest att säga till om när det gäller stadens utveckling?

–Det var fantastiskt roligt att Ystad fick möjlighet att presentera sig bland de stora elefanterna! Citygruppen var verkligen värda detta efter sitt fina arbete. Mycket av det som visades upp var storskaliga projekt som inte passar i Ystad. Men det var väldigt intressant att se hur de bygger en mäsas och vad som går att göra, speciellt i skenet av att vi nu diskuterar den nya arenan här i staden. Sedan fick vi en hel del goda kontakter.

Om det blir något konkret resultat av resan, och i så fall vad, återstår att se. Men den som reser har något att berätta. Och det räcker för att sätta fantasin i arbete.

Ystads deltagande i MAPIC 2007 gav många intressanta influenser till delegaterna från kommunen och Citygruppen. En av dem var den gamla hamnstaden Genua som har utvecklat sin hamn till något av ett upplevelsecentrum.

Arbetsgrupp för mer film i Ystad

De senaste åren har det skapats många bra filmer i Ystad-Österlentrakten, något som inte bara har givit positiva resultat i turistnäringen, utan också stärkt både kommunens ekonomi och enskilda företags verksamhet.

För att skapa ännu bättre förutsättningar för framtida filmskapande har Ystads kommun inrättat en arbetsgrupp för film. Gruppen har till uppgift att bland annat leta upp, skapa och samordna resurser, locka såväl filmintrasserade som filmintressenter till trakten och göra Ystad till det naturliga valet för filminspelningar.

Ett första konkret resultat av arbets-

era som genomgångsbostäder för filmarbetare och studenter.

"Ystad är en filmvänlig stad"

– Ystad har ett stort behov av smålägenheter, säger Lars-Åke Ståhl som leder gruppens arbete. Vi hoppas att

ningar där de får hjälp med finansiering. Genom att vi skapar goda förutsättningar här i trakten hoppas vi på att kunna främja filmskapandet samtidigt som regionen drar nytta av det. Vi har sett att varje satsad krona ger

gruppen ska leda till fler framgångsrika filmproduktioner i Ystad-Österlenregionen. Skattningsarbete är Ystad-bostädernas förslag om att bygga 25 bostäder på regementsområdet, smålägenheter som ska fungera som

Filmfond

– Utan pengar ingen film, säger Lars-Åke. Det är svårt för filmskaparna att få resurser till sitt arbete, något som gör att de gärna lägger sina filminspel-

också privata fastighetsägare sätter spaden i jorden för sådana.

fyra tillbaka, så vi ser bara vinnare i detta.

Den kommunala arbetsgruppen arbetar därför på att skapa en filmfond, finansierad av kommun och näringsliv i samarbete. Man har som mål att fonden ska tillföras ca 15 miljoner per år.

– Vi vill visa att Ystad är en filmvänlig stad. Genom att erbjuda finansiering, inspelningsplatser, rådgivning, statistgala, någon form av festival och mycket annat som vi planerar hoppas vi att budskapet når ut till ännu fler.

Vad heter Ystad på kinesiska?

Runt om i världen har journalisterna på tongivande tidningar och TV-kanaler ögonen på Ystad, den vackra och blodbestänkta lilla staden i kanten av Sverige. Wallanderserien säljer i Tyskland bättre än de populära Harry Potter-böckerna och turistsiffrorna i vår trakt går hela tiden mot nya rekord. Ystad är hett.

Redan innan året är till ända har Ystad besökts av uppskattningsvis ett hundratal journalister från världens alla hörn – kinesiska, spanska och engelska är bara några exempel. Året dessförinnan var siffran 87 pressbesök

från tidningar, radio och teve.

Resultatet är inte någon slump. Wallanderböckerna och –filmerna väcker intresse, samtidigt som turism- och marknadsansvariga i kommunen såväl som i Position Skåne och Visit Sweden bearbetar media- och turistnäringen med pressreleaser och inbjudningar.

– Tack vare Wallander lockar Ystad även utanför badsäsongen, säger Itta Johnson. Det är nästan så att regn och rusk förstärker känslan i Henning Mankells historier.

På sitt rum i Nya Rådhuset i Ystad har hon högar med pressklipp och tid-

ningar på alla möjliga språk, många med fantastiska bilder från trakten.

Men det är inte bara Wallander som väcker intresse. I takt med att allt fler upptäcker regionen syns naturen, livsstilen, konsten, maten, ljuset och sevärdheter i researtiklar och program. Även grannkommunerna lockar, journalisterna skriver lyriskt om pittoreska små skurmetrestauranger, exklusiv golfтуризм och allt annat som sydöstra Skåne erbjuder den res-sugne. Så slipa på franskan, tyskan och eventuella andra språk. De kan behövas.

Stuveriet – 100 år av slit och folkliv att minnas

Kranföraren har en hög position (15 meter) med fin utsikt över Ystads hamn. Här lossas det koks.

På 50-talet var det skyffeln som gällde när stuvorna skulle lasta raps.

För hundra år sedan var stuveriet en arbetsplats i händelsernas centrum. Här har det lastats och lossats varor så länge staden haft namnet Ystad. Allt från sill och kreatur till timmer och bilar har skickats via hamnen, som förr var stadens mesta mötesplats.

Att för hand skyffla ett ton stenkol eller lasta en ox kräver sin dragare, eller stuvare som de kallades från 1908. I boken "Dragarelagen i Ystad" från 1907 står det bland annat att läsa att man fick 50 öre för en ox, 25 öre för en symaskin och 5 öre för 100 kilo kaffe. Fram till 1976 jobbade stuvorna på ackord, så det gällde att ligga i.

– Stuvorna har alltid haft rykte om sig att vara tuffa killar, men vi brukar säga att här råder en rå men hjärtlig stämning. En sak är säker; förr var det ett nästan omänskligt och kolossalt slitigt arbete, berättar Klas Persson, personalansvarig på Ystad Hamn Logistik AB.

Cyklade runt och tog betalt

Klas Persson är den som arbetat längst i verksamheten – närmare bestämt i 44 år. Stuveriet grundades 1908 och firar alltså 100 år nästa år.

När Klas Persson läste att Ystads

Stuveriaktiebolag sökte en springpojke visste han inte ens vad man gjorde på ett stuveri. Året var 1963 och unge Klas fick jobbet. En av hans arbetsuppgifter var att cykla till kunderna, utrustad med en bunt räkningar och en stor plånbok, och ta betalt för lastning och lossning. Så gick det till på den tiden.

Kontakten med människor ser Klas som en av de stora fördelarna med sitt arbete – både då och nu. Trots alla år på samma företag har det inte varit enahanda.

– Jag har provat på det mesta här, allt från skeppsmäkleri till arbetsledning. Och det har bara varit givande.

Margaretha Ohlsson trivs vid havet.

Margaretha Ohlsson, även hon en tro-tjänare inom hamnen, började som sekreterare 1970 på hamnförvaltningen. I dag ansvarar hon för reception och fakturering på Ystad Hamn Logistik AB. Liksom Klas har Margaretha haft stor behållning av att möta så många intressanta och trevliga människor som hon gjort genom åren.

Folkvimmel på Storebron

I 31 år hade Margaretha en avundsvärd utsikt från sin arbetsplats på kontoret som då låg i hörnet av Hamngatan och Spanienfararegatan. Härifrån kunde

Marinfartyg tas emot med pompa och ståt 6 juni 1955 – Svenska Flaggans Dag.

hon se färjorna lägga till vid den numera rivna Storebron och alla människor som rörde sig i hamnområdet.

1994 slogs Stuveriet samman med hamnförvaltningen och sedan 2001 sitter alla medarbetare i den nya terminalen på Hamntorget. Även om det är moderna och trevliga lokaler, kan Margaretha sakna ljuset över havet.

– Det var något alldeles speciellt

Klas Persson har arbetat i hamnen i 44 år. Idag är han personalansvarig.

Ystads hamn – historisk kurios

Hamnen och sjöfarten har haft stor betydelse för Ystads framväxt. Det började redan på 1200-talet då sillfisket var stort och hamnen utvecklades. 1658 startade postgången mellan Ystad och Stralssund och i samband med det fick utrikeshandeln ett uppsving. Ystad blev en stor exorthamn, speciellt för oxar som samlades på Packartorget, framför nuvarande Hotell Continental innan de lastades på fartygen.

Under Napoleons Östersjöblockad i början av 1800-talet blomstrade handeln i Ystad tack vare smuglingen. Många köpmän blev rika och lät bygga några av de vackra byggnader som finns i Ystad, som till exempel Hembergs hus, Siriushuset och Nya Rådhuset.

med att få in ljuset under hela dagen. Närheten till havet har nog satt sina spår – jag vill inte vara utan det.

Margaretha berättar med värme om folklivet i hamnen förr i tiden; det var simtävlingar vid västra kajen och trevliga hamnfester, först i hamnen och senare i Revhusen. Lite extra kul var det när militärfartyg kom till staden.

– Det var ju en helt annan grej på den tiden. Fler småfartyg kom och gick, det var liv och rörelse och ystadborna kom gärna hit och promenerade. När ett militärfartyg lade till var det ibland väldigt högtidligt, det spelades musik och här samlades massor av människor. Jag minns att jag satt på min fars axlar och tyckte det var väldigt spännande.

Spännande historia i bilder

Hamnen har en spännande historia som till stora delar går hand i hand med Ystads utveckling. Forts nästa sida

Forts fr föregående sida

Både Margaretha och Klas har lagt ner många timmar på att sortera och datera den bildskatt och andra tidsdokument, som går mer än hundra år tillbaka i tiden. Andra delar finns i form av minnen och historier från förr.

Folklivet i hamnen är av förklarliga skäl inte längre vad det varit. På 60-talet ersattes mycket mankraft inom stuveriet av mekaniska hjälpmedel och skyffelns är ersatt av en lastmaskin. I dag består verksamheten till största delen av färjetrafik och antalet lastfartyg minskar. Dessutom måste en stor del av hamnområdet vara avspärrat av säkerhetsskäl.

– Men jag vet många som ändå gärna tar en sväng nerom hamnen för att se om något är på gång, säger Klas.

Margaretha instämmer:

– Var man än befinner sig i världen så vill man till hamnen och kolla. Så känner nog de flesta.

Några viktiga årtal i hamnens historia

- 1599 – Staden fick ett privilegiebrev som gav rätt att exportera oxar. Även andra lantbruksprodukter fördes ut från Ystad under 1600-talets första hälft.
- 1658 – Postjakterna mellan Ystad och Stralsund startade.
- 1800-talets början – Stadens fiskeflotta låg i Revhusen fram till mitten av 1900-talet.
- 1868 – Ångfartygen kom och sträckan Ystad - Stralsund blev Sveriges första kontinentala förbindelse med ångbåt i linjetrafik.
- 1874 – Ett varvsbolag bildades
- 1885 – Det första fartyget, skonertskippet Aurora, sjösattes. Det var i bruk ändra fram till 1970-talet.
- 1956 – Lossning av personbilar
- 1962 – Den första färjeterminalen uppfördes och dagliga turer till Bornholm startade.
- 1964 – Bilfärjetrafiken till Polen började.
- 1974 – Trafiken med järnvägsvagnar till Polen började.

Läs mer på www.ystad.se under rubrikerna Ystads historia respektive Ystad Hamn Logistik AB.

Källa: www.ystad.se

Benny Kroon, medarbetare på Stuveriet sedan tio år

Vad är det bästa med ditt jobb?

– Det är fritt, vi jobbar hårt hela dagarna och på kvällen är man trött. Dessutom är det utomhus och det passar mig eftersom jag är lantbrukare i grunden. Mitt arbete är även fritt på så sätt att vi arbetar självständigt.

Var det bättre förr?

– Nja, förr var vi fler på varje båt och det var såklart kul. Du vet i dag är det inte så mycket handarbete, båtarna blir bättre och bättre och maskiner tar hand om mycket av jobbet. Om man förr lastade gödning i 50-kilossäckar är det i dag 1000-kilos, så det är stor skillnad. Sedan är det inte så mycket på bulksidan längre.

Hur ser dina arbetsuppgifter ut i dag?

– Jag jobbar med kombifärjor med allt vad det innebär, tar emot trossar, dirigerar trafik, lastar trailers, tar hand om däckgoods och så vidare.

Om fem år?

– Då är jag kvar här och tar emot ännu större färjor!

Bertil Borglund, stuveriarbetare i 40 år

Bertil Borglund började på Ystads Stuveriaktiebolag 1964 och arbetade kvar i 40 år. Varje dag förde han dagbok och noterade vilka båtar han jobbade på samt vad och hur mycket han hade lastat och lossat. Efter 40 år och 3 500 båtar blev det en ansevärd mängd anteckningar.

Vad var det bästa med ditt jobb?

– Det är det roligaste jag gjort. Det var fritt men minsann rätt så styvt – vi kunde stå i åtta till tio timmar och lossa 50-kilossäckar för hand. Men det var alltid mycket trevlig stämning hos oss.

Berätta om något som var annorlunda förr.

– Till exempel så var man provanställd i sex månader, sedan var det faktiskt arbetskamraterna som bestämde om man skulle få vara med i laget eller inte. Det spelade ingen roll att arbetsgivaren ansåg att man platsade.

Då hade vi bara betalt för de timmar vi arbetade. Arbetsordningen styrdes av en lista som sattes upp varje dag. Den som hade tjänat minst dagen innan, stod överst på listan och fick nytt uppdrag först.

Det kom många fler båtar, åtta-nio båtar per dag kunde ligga på "turn" (vänt) för att lasta och lossa. I dag kommer

det kanske 10-15 fartyg på ett år. Jag kan tycka att det är synd att det blir allt mindre aktivitet i hamnen, det är ju nerven i Ystad. Att det dessutom är stängsel runt om tycker jag är trist, men det är ju EU-regler som styr det.

Förr bar stuvorna tomsäckar på huvudet för att skydda kläderna.

Vältränad krisledning ger beredskap för det oväntade

När som helst kan katastrofen vara ett faktum. Stora olyckor, oväder och naturkatastrofer, epidemier och omfattande strömavbrott är exempel på scenarier som kommunens krisledningsorganisation tränar för att hantera.

Organisationen omfattar såväl en kommunal krisledningsstab som samhällets normala räddningsresurser i form av polis, räddningstjänst och sjukvård. Dessutom finns även kommunens POSOM-organisation, ledd av Yvonne Nilsson på Social Omsorg samt de frivilliga resurssgrupperna – FRG.

Ystads kommuns krisledningsstab träffas var sjätte vecka för att planera och träna inför eventuella katastrofer eller extraordinära händelser. Staben består av femton representanter för kommunala förvaltningar och bolag, alla med någon form av speciell kompetens som kan behövas i ett krisläge.

Behövs i verkligheten

– Det har blivit några skarpa lägen sen vi började organisera oss på detta sätt efter katastrofen med det kinesiska lastfartyget Fu Shan Hai, säger Thomas Andersson, chef över krisledningsstaben och kommunens säkerhetschef. Kanske inte så svåra, men snöstormar, problem med vattenförsörjning och omhändertagande av hemkomna från Libanon har visat att organisationen behövs och att den kan hjälpa alla kommuninvånare vid onormala händelser.

Krisledningsorganisationen har ett stort ansvar. I en kris är det inte bara viktigt att återupprätta och säkerställa tekniska funktioner som el, telefon och trafikflöden. Minst lika viktigt är att ta hand om människor, vare sig de är skadade eller ej. Utsatta, rädda personer utan tillgång till information om läget, gör ofta fel och skapar ytterligare problem för sig själva och andra.

POSOM har här en viktig uppgift genom att ge hjälp och stöd, samt sätta upp informations- och stödcentra dit människor kan söka sig, eller kon-

Kommunens krisledningsstab tränar regelbundet för att ha beredskap i ett krisläge.

takta vid behov. POSOM står för Psykiskt Och Socialt Omhändertagande, och består av speciellt utbildad personal från kommunens olika verksamheter – polis, primärvård samt kyrkan. Organisationens främsta uppgift är minska eller förhindra personliga kriser i samband med olycka. Detta gäller både direkt drabbade, anhöriga, vänner, vittnen m.fl.

POSOM ska också underlätta för anhöriga att få rätt information i samband med en olycka, hjälpa drabbade i kontakter med olika myndigheter och organisationer samt erbjuda dem en plats i lugn och ro med möjligheter till personliga samtal.

Ideellt arbete

FRG organiseras av Beredskapscenter SYD som är en paraplyorganisation bestående av Försvarsutbildarna Ystad och Civilförsvarsförbundet Ystad - Skurup. FRG Ystad består av ideellt

arbetande medborgare från olika organisationer, bl.a. Försvarsutbildarna Ystad, Ystad-Skurups civilförsvarsförbund, Lottakårens, Frivilliga Automobilkåren FAK - Ystad, Frivilliga Radioorganisationen FRO - Ystad samt Röda korset i Ystad. FRGs medlemmar utbildas av kommunen och beredskapscenter SYD och tränar tillsammans för att kunna rycka in vid behov. Det är personal från FRG som kör de bandvagnar som hjälper till när snön är för djup för hemtjänstens egna fordon.

Beredda på allt

– Vi måste ha beredskap även för det okända, säger Thomas Andersson. Varje kris är på alla sätt unik och oväntad, vi förväntar oss alla att morgondagen är likadan som idag. Plötsligt är den inte det, och då måste vi kunna agera, snabbt och välorganiserat.

Det är därför krisledningsstaben tränar regelbundet. Ibland är det skrivbordsträning – genomgång av rutiner och planer, fördelning av resurser och ansvar och kartläggning av funktioner.

Ibland tränar de på fältet, i små övningar med enstaka samhällsfunktioner eller stora där alla funktioner samordnas. Under våren 2007 genomfördes en samverkansövning mellan samhällets olika delar kring ett scenario med en pandemi. Övningen gav många värdefulla erfarenheter, bl.a. har Ystads Lasarett och Ystads kommun skrivit helt nya planer för hur en sådan händelse ska hanteras.

Under hösten 2008 genomförs en stor tillämpad övning med samtliga samhällsresurserna inblandade. Övningen handlar om en allvarlig olycka mellan ett tåg med farligt gods och en turistbuss mm.

– Kommunens anställda utgör en enorm resurs. Inom kommunorganisationen talas 60 olika språk. Det är oerhört viktigt, speciellt som Ystad är en turistort där befolkningen i turisttider säkert är tre gånger så stor, avslutar Thomas Andersson.

Vi som arbetar i kommunens krisledningsstab är oerhört angelägna om att de frivilliga kan hjälpa till, därför ser vi gärna att många utbildar sig inom FRG. Kontakta någon frivilligorganisation eller kommunen för att få hjälp med att anmäla sig.

Ystads konstmuseum

17/11-20/1
Asger Jorn & Per Kirkeby
Grafik, artist-books
Antje Nilsson
Grafik
2/2 - 2/3
Ragnhild Ahlén & Johan Röing,
Teckning, skulptur

RoomFive
Sofie Sweger
Arkiv

15 mars - 20 april
Samtida måleri av
Karin Mamma Andersson,
Viktor Kopp, Viktor Rosdahl, Per Stenborg, Astrid Svangren, Niclas Winmalm
Målningar

RoomFive
Ulrika Walmark
Fotografier

Klostret i Ystad t.o.m 31/12

Gudomliga skärvor – kult blir konst
De räddade staden
Folkdräktsklenoder

2/12 – 6/1
1907 års jul
Julutställning i korsgången

13/1 – 31/3 2008
Sagan om ägget
Nils-Otto Sjöbergs äggsamling. Klosterkyrkan

26/1 – 31/12 2008
YIF i våra hjärtan
Ystads idrottsförening 100 år

I Klosterkyrkan
Klostrets Julkrubba
Tillverkad av konstnär
Greta Sandberg

Ystad kalendern Ett urval – För mer information, gå in på www.ystad.se

17/12	Måndagsklubben med Lars-Åke Kristensson och Per-Olof Nilsson. Restaurang Norra Promenaden. Kl 14-16.30.
18/12	Det stora julmysteriet. Sommarteatern. Ystads teater. Kl 19. Biljetter 0411-57 76 81, 57 71 99. Även 19/12.
19/12	Julmarsch med Hemvärnets Musikkår från Regementsområdet. Avslutas med julvesper i S:ta Maria Kyrka. Från kl 17.30.
19/12	Filmvisning, Tillsammans är man mindre ensam. Biografteatern Scala. Kl 19. Entré. Även 20/12.
20/12	Frälsningsarméns Blåsensemble. Birigttakapellet. Kl 15.
20/12	Sinnesromässa. Kl 18.30. S:t Petri Klosterkyrka.
22/12	Jul i korsvirkesstaden, Ystad. Kl 10-16. Även 23/12, kl 12-16.
24/12	Julkonsert med Hemvärnets Musikkår. Sjukhusets atrium. Kl 9-9.45.
24/12	Julkonsert med Hemvärnets Musikkår. Stortorget. Kl 12-13.
24/12	Midnattsmässa. Kl 23.30. S:ta Maria kyrka.
25/12	Julotta. S:ta Maria Kyrka. Kl 7.
25/12	Temamässa med Joy 4 U 2. Kl 18. S:ta Maria kyrka.
26/12	Mellandagsrean startar. Ystad. Kl 10-16.
26/12	Filmvisning, Trångt i kistan. (Death at a funeral). Biografteatern Scala. Kl 19. Även 27/12.
27/12	Julkonsert med 4rösteR. Kl 19. Ingelstorps kyrka.
28/12	Handboll Elitserien. Ystads IF – IFK Skövde. Österporthallen. Kl 19.30.
31/12	Nyårsloppet. Motionslopp för alla. Motionsslingan i Sandskogen. Kl 10.
31/12	Nyårsfirande med stort ljudfyrvärkeri. Ystad Hamn. Från kl 23.30.
1/1	Nyårsdoppet. Småbåtshamnen i Ystad. Kl 15.
5/1	Trettendedagsaftonkonsert med Marinens Musikkår. Ystads teater. Kl 18. Entré. Biljetter 0411-57 76 81, 57 71 99.
6/1	Trettondagslunken. Med Kurt Ivarsson. Kl 9 från Ystads Stadsbibliotek
6/1	Handboll Allsvenskan. IFK Ystad - AIK. Österporthallen. Kl 16.15. Entré.
18/1	Grävskopan. Av Henning Mankell med Bror Tommy Borgström. Ystads teater. Kl 19.30. Biljetter 0411-57 76 81, 57 71 99. Även 19/1.
20/1	Handboll Allsvenskan. IFK Ystad – IVH Västerås. Österporthallen. Kl 16.15. Entré.
20/1	Poesi och visor med Wiehe & Werup. Kl 19. Ystads teater. Boka på 0411-57 71 99, 57 76 81. Även 23/1.
21/1	Måndagsklubben med Lars-Åke Kristensson och Per-Olof Nilsson. Restaurang Norra Promenaden. Kl 14-16.30.
24/1	Dödsdansen. I huvudrollen Lasse Brandeby. Kl 19. Ystads teater. Boka på 0411-57 71 99, 57 76 81.
26/1	Långlördag i Korsvirkesstaden. Ystad. Kl 10-16.
26/1	Grävskopan. Av Henning Mankell med Bror Tommy Borgström. Ystads teater. Kl 19.30. Biljetter 0411-57 76 81, 57 71 99.
3/2	Handboll Elitserien. Ystads IF – OV Helsingborg. Österporthallen. Kl 16.15. Entré.
7/2	Paradise? Skånes Dansteater. Ystads teater. Kl 19. Biljetter 0411-57 71 99, 57 76 81.
9/2	Stora Idrottsdagen 2008. Föreläsningar, idrotts gala och bankett. Ystads Saltsjöbad och Surbrunnsparken. Läs mer på www.idrottsdagen.se .
10/2	Handboll Allsvenskan. IFK Ystad – IFK Karlskrona. Österporthallen. Kl 16.15. Entré.
11/2	Föräldraskap – Identitet - Relationer. Föredrag. Klostergården. Kl 19.
13/2	24 timmar Berlin. Riksteatern. Ystads teater. Kl 19. Biljetter 0411-57 71 99, 57 76 81.
15/2	Handboll Elitserien. Ystads IF – Alingsås HK. Österporthallen. Kl 19.30. Entré.
16/2	Den inbillade sjuke. I huvudrollen Claes Malmberg. Riksteatern. Ystads teater. Kl 19. Biljetter 0411-57 71 99, 57 76 81. Även 17/2.
18/2	Måndagsklubben med Lars-Åke Kristensson och Per-Olof Nilsson. Restaurang Norra Promenaden. Kl 14-16.30.
22/2	Talangjakten "Bli en kompisstjärna". Ystads teater. Kl 18.30. Biljetter 0411-187 17.
23/2	Långlördag i Korsvirkesstaden. Kl 10-16.
23/2	Barnteater. Vem ska trösta Knyttet. Dockteatern Tittut. Ystads teater. Kl 14. Biljetter 0411-100 88.
24/2	Handboll Allsvenskan. IFK Ystad – IFK Tumba. Österporthallen. Kl 16.15. Entré.
29/2	Handboll Elitserien. Ystads IF – HK Drott. Österporthallen. Kl 19.30. Entré.

Öppet tider

FRITIDSBADET

Måndag	stängt
Tisdag	14.00 - 18.00
Motionssim för vuxna	20.00 - 21.30
Onsdag	14.00 - 20.00
Motionssim	16.00 - 20.00
Torsdag	06.15 - 08.00
	14.00 - 17.00
Motionssim, barn endast i vuxet sällskap	18.00 - 21.00
Fredag	12.00 - 19.00
Ej motionssim	15.00 - 19.00
Lördag	10.00 - 14.30
Söndag	12.00 - 16.00

Bassäng och kassa stänger 1/2 tim före stängningstid.
Tel: kassan 0411-57 73 37

NYBROSTRANDSBADET

Stängt för säsongen.

BIBLIOTEK

Stadsbiblioteket

Mån - tors	11.00 - 19.00
Fredag	11.00 - 17.00
Lördag	10.00 - 14.00

Tel: 0411-57 72 90

Glemmingebro

Måndag	14.00 - 18.00
Onsdag	15.00 - 19.00

Tel: 0411-52 22 32

Köpingebro

Tisdag	13.00 - 17.00
Torsdag	15.00 - 19.00

Tel: 0411- 55 14 06

Löderup

Måndag	16.00 - 19.00
Onsdag	14.00 - 18.00
Torsdag	17.00 - 20.00

Tel: 0411- 57 78 03

Svarte

Tisdag	16.00 - 19.00
Torsdag	14.00 - 17.00

Tel: 0411- 604 60

Bokbussen

Se turlista på www.ystad.se.
Tel: 0411- 57 72 90

MUSEER

Klostret

Måndag	stängt
Tis - fre	12.00 - 17.00
Lör - sön	12.00 - 16.00

Tel: 0411- 57 72 86

Konstmuseet

Måndag	stängt
Tis - fre	12.00 - 17.00
Lör - sön	12.00 - 16.00

Tel: 0411- 57 72 85

FRITIDSGÅRDAR

Vid röda dagar har gårdarna stängt. Under loven har bygårdarna stängt. Vid arrangemang kan gårdarna ha andra öppettider.

Ungdomens hus

Åk 3 - 6, 10 - 12 år

Ons, fre	14.30 - 17.30
----------	---------------

Från åk 7, 13 - 19 år

Mån, tis, tors	14.00 - 21.00
Fredag	18.00 - 23.30
Söndag	14.00 - 20.00

ÖPPEN SCEN – från åk 7, 13 - 101 år, yngre i vuxet sällskap

Onsdag	18.00 - 21.00
--------	---------------

För slutna grupper

Lördagar
Tel: 0411-57 73 42, 57 73 54

Svarte

Åk 3 - 9, 10 - 16 år	
Torsdagar	14.30 - 18.30

Tel: 0411-600 86

Löderup

Åk 3 - 6, 10 - 12 år

Tisdag	14.30 - 18.30
--------	---------------

Från åk 7, 13 - 19 år

Tisdag	18.00 - 21.00
--------	---------------

Tel: 0411-57 78 07

Köpingebro

Åk 3 - 9, 10 - 16 år

Måndag	14.30 - 18.30
--------	---------------

Tel: 0411-55 12 08

SOCIAL OMSORG

Blekegatan 1

Öppet för besök:

Mån - tors	09.00 - 12.00
	13.00 - 16.00
Fredag	09.00 - 12.00
	13.00 - 15.00

Tel: 0411-57 73 60

Konsument Ystad

Blekegatan 1

Öppet för besök:

Konsumentrådgivning

Mån - tis	10.30 - 12.00
Ons - tors	14.30 - 16.00

Telefontid:

Mån - tis	10.30 - 12.00
Ons - tors	14.30 - 16.00

Besök enligt överenskommelse
Tel: 0411-57 76 99

Budget- och skuldrådgivning

Ons	09.00 - 15.00
-----	---------------

Tel: 0411-57 71 18
0709-47 71 18

Hvita Briggen

Västerleden 37, Ystad

Dagcentralen

Mån - fre	08.00 - 16.00
-----------	---------------

Tel: 0411-57 75 94

Restaurangen

Mån - fre	11.30 - 14.00
-----------	---------------

Helgdagar stängt
Tel: 0411-57 75 97

Löderups servicehus

Restaurangen

Mån - fre	11.00 - 13.30
Lör - sön	11.30 - 13.30

Julafton, Nyårsafton och Nyårsdagen stängt. Mat kan förbeställas.
Tel: 0411-57 78 72

Bellevue

Restaurangen

Mån - fre	09.00 - 15.00
Lunch	11.30 - 13.30

Helgdagar stängt
Tel: 0411-57 89 07

Göken

Petrigatan 10, Ystad

Dagcentralen

Må - fre	07.30 - 16.00
----------	---------------

Tel: 0411-57 74 10

Restaurangen

Mån - fre	09.00 - 16.00
Lör - sön	11.30 - 14.00

Tel: 0411-57 74 15

Räfsan

Redskapsvägen 3,
Glemmingebro

Restaurangen

Mån - fre	11.30 - 16.00
Lördag	11.30 - 14.00
Söndag	11.30 - 15.30

Julafton stängt
Tel: 0411-52 25 15

HEDESKOGA AVFALLS-UPPLAG/ÅTERVINNINGSCENTRAL

Återvinningscentralen

Helgfri mån	07.00 - 19.00
Tis - fre	07.00 - 16.00
Lördag	09.00 - 13.00

Tel: 040-635 18 20

Avfallsupplaget

Mån - fre	07.00 - 16.00
-----------	---------------

Tel: 0411 - 55 71 30

TURISTBYRÅN

S:t Knuts torg

Mån - fre	09.00 - 17.00
-----------	---------------

Helgdagar stängt
Tel: 0411-57 76 81

Fakta kontakt

Ystads kommun

Tel: 0411-57 70 00
www.ystad.se

Kultur o Utbildning

Tel: 0411-57 73 35
Tel: 0411-57 73 14

Ledning o Utveckling

Tel: 0411-57 71 12

Samhällsbyggnad

Tel: 0411-57 72 30

Social Omsorg

Tel: 0411-57 73 60

Näringsliv

Tel: 0411-57 71 83

Ystads Turistbyrå

Tel: 0411-57 76 81

Ytornet AB

Tel: 0411-57 70 00

AB Ystadbostäder

Tel: 0411-57 72 23

Ystad Energi AB

Tel: 0411-57 71 73

Ystad Hamn Logistik AB

Tel: 0411-180 80

Ystads Industrifastigheter AB

Tel: 0411-57 73 55

Ystads Teater AB

Tel biljettbokning:
0411-57 71 99
Tel övriga frågor:
0411-57 77 98

Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund

Tel: 0411-57 79 12
0411-57 79 11

Sysav - Sydskaens avfallsaktiebolag

Tel: 040-635 18 20

Flygbuss till Sturup för plånbok och miljö

Fyrtiofyra minuter. Längre tid tar det inte att åka kollektivt från Ystad till Malmö Airport, Sturup. Med Skånekorset i nyan, eller 35 kronor för bussbiljetten, kommer du snabbt och enkelt i tid till flyget, sparar miljön och får tid att koppla av en stund på vägen.

Från Ystad till Sturup via Svedala - snabbt, billigt och miljövänligt.

Sedan 25 mars i år kör Flygbussarna mellan Svedala och Sturup på tider som matchar tågen från Ystad och Österlen. Från arla morgon till sena kvällen, det vill säga under hela den tid som tågen går, kan du enkelt ta dig vidare till flygplatsen, eller från flyget och hem.

Den nya busslinjen har redan upptäckts av många, även om marknadsföringen varit blygsam. Under oktober månad registrerades 1800 resor, något Bertil Månson, affärsutvecklare på Luftfartverket, är glad för. Men inte riktigt nöjd.

– Vi behöver komma upp i 30.000 passagerare per år för att busslinjen ska få vara kvar, säger han. Det är kravet vi har från FAC Flygbussarna Airport Coaches AB som driver linjen.

Glädjande är att även många anställda på flygplatsen har börjat ta bussen till jobbet.

– Flyget arbetar ju med att få ner miljöbelastningen på många olika sätt, inte bara från flygtrafiken. Att våra passagerare och vår personal tar bussen sparar ju mycket på miljön.

Tidtabellen till flygbussen hittar du på www.flygbussarna.se > Tidtabeller > Malmö Airport > Svedala Station eller Malmö Airport.

Föräldrars omdöme påverkar ungas alkoholvanor

Siffrorna talar sitt tydliga språk – de ungdomar som blir bjudna på alkohol hemma, även om det enbart handlar om att smaka, blir oftare berusade än andra i samma ålder. Den senaste drogvaneundersökningen i Ystads kommun visar dock att allt färre unga dricker sig onyktra. Fältgruppens slutsats är att föräldrarnas roll är avgörande.

– Sedan vi startade utbildningen Absolut förälder har antalet berusade i klass sju sjunkit från 23 procent 2003 till 8 procent 2007. Även om vi jobbat med förebyggande frågor i många år verkar det som vi lyckades nå avgörande resultat i samband med kurserna, berättar Ann-Mari Nilsson, som är projektledare på Fältgruppen inom Social Omsorg.

Det främsta syftet med kursen är att ge kunskap och fakta till föräldrarna, eftersom det till största del är deras värderingar som styr barnens alkoholkonsumtion, menar Ann-Mari Nilsson.

– När vi började arbetet med utbildningarna ställde vi inom Fältgruppen oss frågan: Varför bjuder andra föräldrar sina barn på alkohol och inte vi? Jo, därför att vi känner till riskerna. Hela vår verksamhet och våra insatser utgår från tesen att föräldrarnas ställningstagande och kunskap är den absolut viktigaste faktorn, berättar Ann-Mari Nilsson.

Förgiftning och skrumplever

Kombinationen unga och alkohol är farlig både medicinskt och socialt och kan få allvarliga konsekvenser.

Absolut förälder ger föräldrar och ungdomar en möjlighet diskutera alkohol-, drog- och internetvanor. Rickard Magnusson och Mari-Louis Lundgren, kursledare, samtalar med deltagare.

Hjärnans reparationsförmåga är inte färdigutvecklad och inte heller levern. Det innebär att unga lättare kan drabbas av alkoholförgiftning, hjärnskador, början till alkoholberoende och skrumplever.

Att dricka alkohol i ung ålder kan också hämma personlighetsutvecklingen, leda till olika våldssituationer och övergrepp och inte minst öka risken för framtida missbruksproblem.

– Vi vet att inga föräldrar vill sina barn illa och vill absolut inte komma med några pekpinnar. Samtidigt ser vi att många har varit lite väl tillåtande och inte riktigt känt till följderna. Det

bästa vi kan göra är därför att visa vad forskningen har kommit fram till och siffror som tydligt pekar på fakta, säger Ann-Mari Nilsson.

Fakta:

Kursen erbjuds till alla föräldrar med barn i år 6, med uppföljning vid första föräldramötet i år 7, 8 och 9. Frågor kan ställas till Ann-Mari Nilsson, telefon 0411-57 78 88 eller hälsopedagog Alexandra Hansson, telefon 0411-57 70 47. Mer information på www.ystad.se under rubriken Familjemedlem.

God Jul från en ofta sedd granne

Årets julvärd i SVT blir Anne Lundberg, välkänd programledare och journalist från Skivarp. Anne syns ofta i Ystad, både i kulturvimlet och på mer vardagliga utflykter i stadens butiker.

– Jag känner mig oerhört hedrad och glad, och kanske lite förvånad. Jag har nog inte känt mig så förväntansfull inför julafton sedan jag var barn, säger Anne.

Anne Lundberg inledde sin karriär på Ystads Allehanda samt på tidningen Arbetet i Malmö. 1988 började hon på Journalisthögskolan i Göteborg. Parallellt med studierna arbetade hon bland annat med tv-programmet Nordnytt och tillsammans med Sverker Olofsson i konsumentprogrammet Plus.

Efter ett sommarvikariat på Rapport blev hon anställd på SVT 1990. 1998 flyttade hon tillsammans med sin familj tillbaka till Skåne.

Anne har även hunnit med en tid som korrespondent i Washington, nyhetsreporter på Rapport, grävande reporter på Uppdrag Granskning, programledare för Temakväll, Gomorron Sverige och Landgång. I dag är Anne programledare för Antikrundan, gör en dokumentärserie samt medverkar i TV-stjärnan som får premiär nästa år.

Som goda grannar önskar vi lycka till med värdskapet och en God Jul!

Felaktig vedeldning skapar problem

Allt fler skaffar sig en braskamin eller annan eldstad hemma i sin bostad, något som ofta är både mysigt och bra ur energisynpunkt. Men eldningen skapar också problem, ofta på grund av okunskap om eldningskonsten.

De lokala hälsovårdsföreskrifterna säger följande om eldning i eldstad: "För skötsel och tillsyn av eldningsanordning för fasta bränslen gäller att lufttillförseln ska vara god och att bränslet ska ha högst 25 procent fukthalt och förvaras torrt. All eldning

med hushållsavfall, plast, målat eller tryckimpregnerat virke, spånskivor eller liknande material är förbjuden".

– Många använder fel typ av bränsle, säger miljöinspektör Ulf Ohlsson. Sur ved är vanligt, och det osar ordentligt. Sen vill man snåla med veden och stryper lufttillförseln så att förbränningen blir dålig. Då ryker det också illa.

Ulf berättar att moderna bostäder ofta har mekanisk tilluft, alltså en fläkt som drar in luft i huset. Om grannen

då eldar drar fläkten också in rök i huset, speciellt vid dimma eller annat väder som trycker ner röken.

LÄSTIPS FRÅN STADSBIBLIOTEKET

Svampkungens son

Marie Hermanson

Om en son som växer upp i skuggan av sin far, den store förföraren. Sonens liv förändras totalt när han i vuxen ålder för första gången besöker sin mor som bor på en ö i skärgården.

Finns även som ljudbok och Daisybok.

13 dygn i rymden – efter 14 år på jorden: dagbok från rymden

Christer Fuglesang

Svenske astronauten Christer Fuglesang berättar om sin rymdfärd, om rymdpromenaderna och vardagen på färjan. Han skriver också om tillvaron före resan och om de ständiga bakslagen.

Med rent uppsåt

memoarer, Peter Bratt

Journalisten Peter Bratt (f. 1944) berättar i dessa memoarer om sin uppväxt, sina drivkrafter och tillkortakommanden. Avslöjandet av IB fick honom dömd till fängelse och under åren på Dagens Nyheter tog han flera gånger fram obehagliga sanningar om ledande ämbetsmän och politiker.

Barn & ungdom

Guldkompassen

Första delen i trilogin Den mörka materian,

Phillip Pullman

Bok som blivit film –

svensk

biopremiär

den 7 december.

Lyra dras

in i ett svindlande,

farofyllt äventyr fullt av daimoner,

kloka isbjörnar och mystiska vetenskapsmän.

Snart upptäcker hon att världens öde vilar i hennes händer.

Till sin hjälp har hon Guldkompassen, en

magisk sanningsmaskin.

Författaren fick Astrid Lindgren-priset

2005.

<http://guldkompassen.se/> - kolla län-

ken för att se vilken din daimon är!

Finns även som ljudbok.

Lyra dras in i ett svindlande,

farofyllt äventyr fullt av daimoner,

kloka isbjörnar och mystiska vetenskapsmän.

Snart upptäcker hon att världens öde vilar i hennes händer.

Till sin hjälp har hon Guldkompassen, en

magisk sanningsmaskin.

Författaren fick Astrid Lindgren-priset

2005.

<http://guldkompassen.se/> - kolla län-

ken för att se vilken din daimon är!

Finns även som ljudbok.

Lyra dras in i ett svindlande,

farofyllt äventyr fullt av daimoner,

kloka isbjörnar och mystiska vetenskapsmän.

Snart upptäcker hon att världens öde vilar i hennes händer.

Till sin hjälp har hon Guldkompassen, en

magisk sanningsmaskin.

Författaren fick Astrid Lindgren-priset

2005.

<http://guldkompassen.se/> - kolla län-

ken för att se vilken din daimon är!

Finns även som ljudbok.

någon trackar dig för att du rodnar, och mycket mer.

Apstjärnan

Frida Nilsson

Frida Nilsson är en mycket trevlig författarbekantskap. Hon skriver med lätt hand roliga och tankvärda böcker för barn i lågstadieåldern. Läs t.ex. Apstjärnan som handlar om Jonna som bor på ett barnhem men som en dag blir adopterad av en gorilla! Jonna är skräckslagen och planerar att fly, men det visar sig snart att hon har en hel del gemensamt med gorillan och de börjar trivas riktigt bra tillsammans. Allt är bra ända tills Tord dyker upp och hotar med att skicka tillbaka Jonna.

Filmer

Den vidunderliga världshistorien

Familjefilm

En film för alla åldrar som handlar om världshistorien. 5 miljarder år på 1 timme tecknat. Givetvis innebär det att en hel del historia måste hoppas över men det finns så det räcker och blir över ändå.

A good year

på svenska Ett bra år, är en mågott-romantisk-jo-lite-komedi. Russel Crowe gör bra ifrån sig som den uppblåsta figuren i början. Men sedan ärver han en egendom i Frankrike och ja, då kan det ju bara gå på ett sätt. Klart mysig.

Renspolning av vattenledningsnätet i Ystad tätort

Pollex AB kommer att utföra renspolning av vattenledningsnätet i Ystad tätort på uppdrag av Ystads kommun.

Arbetsutförande

Den metod som kommer att användas innebär att luft och vatten leds in och ut i ledningssträckan via brandposter.

Det luftblandade vattnet avskiljer avlagringarna i röret. Servisledningar till fastigheter kan få missfärgat vatten i samband med spolningen. Missfärgningen är inte farlig. Det är viktigt att

man låter vattnet spola kraftigt i kallvattenkranen efter avslutat arbete, för att få ut luft och missfärgning. Spola ej i toalettstolen förrän samtliga kranar är renspolade, då detta kan leda till igensättning av filter.

Information

Arbetet startar den 4/12 med beräknat avslut våren – 08.

Ytterligare information: www.ystad.se

Förväntat resultat

Vattnets missfärgning skall avlägsnas. Pollex hoppas på förståelse för de åtgärder som utförs då målsättning är att få en bättre vattenkvalitet i vattenkranarna.

För mer information kontakta POLLEX AB, Göran Bengtson 0705-98 30 59, eller Janne Johansson 0705-98 30 92.

BoDagar 2008 i Ystad-Österlenregionen

Ystad-Österlenregionen ordnar gemensamma bodagar 30/5-1/6 2008. Från fredag till söndag visar de fem kommunerna i regionen alla sina fördelar och varför de tycker man ska flytta hit, vilka möjligheter det finns att etablera sig och/eller sitt företag här, hur vi lever och bor, var man kan bygga/köpa/hyra, och var det planeras fler tomter. Det blir visning av många bostadsobjekt och en fantastisk möjlighet att känna på hur det är hos oss när sommaren står för dörren.

Har du släktingar eller vänner som funderar på att flytta hit är detta ett perfekt tillfälle för dem att se sig omkring och kanske hitta drömstället.

Flygbilen åter igång

Taxibil Syds samarbete med kommunen i syfte att erbjuda en direktförbindelse mellan Ystad och Sturup, hade vissa inkörningsproblem i form av bristande passagerarunderlag.

Taxilinjen, som kostar 300 kronor per person enkel resa, passar främst affärsresenärer som tar de tidiga morgonflygen och de sena eftermiddagsflygen anpassade för en arbetsdag på annan ort. Avgångstiderna måndag- fredag från Ystad till Sturup är 05.30, 06.30 samt

16.00 och 17.00. Från Sturup till Ystad är tiderna 07.15, 08.15 samt 17.30 och 18.30. Taxifärden tar en halvtimme, bilen hämtar och lämnar på valfri adress i Ystads tätort.

Förbeställ Flygbilen senast 20.00 kvällen innan för avfärd på morgonen, senast 14.00 samma dag för eftermiddagsturen. Upphämtning kan ske upp till 15 minuter före tidtabell. Ring och beställ på 0411-57 73 00.

Goda råd i köket inför julen

En ren hand är grunden till god livsmedelshygien. Tänk på att alltid tvätta händerna innan du börjar laga mat, mellan olika råvaror och efter toalettbesök.

- Genomstek alltid fågel, griskött och köttfärs.
- Ska maten hållas varm, så gör det vid lägst +60°C.
- Om maten inte ska ätas i anslutning till tillagningen så kyl ner den snabbt. Ett bra exempel är att ställa kastrullen i kallt vattenbad och röra om. Ställ inte in varma produkter i kylskåpet för då försämrar miljön för livsmedel som kylförvaras.
- Var försiktig med risgrönsgröten! Tillaga den helst i anslutning till serveringen.

- Om mat tillagas i förväg så upphetta till lägst +70°C. Tänk på att mikrovågsugnar ofta värmer ojämnt.
- Servera på mindre fat och fyll på efterhand som rätten tar slut. Det är inte att rekommendera att maten åker in och ut från kylskåpet. Det försämrar hållbarheten.
- Om du själv ska grava lax så tänk på att frysa den färska laxen i minst 24 timmar.

- Använd olika skärbrädor, till exempel en för kött, en för grönsaker etc.
- Tänk på att alltid använda rena köksredskap.
- Välj så färska varor så möjligt i butiken. Ta hem varorna snabbt, gärna under kyla och ställ in dem direkt i kylskåpet.
- Temperaturen i kylskåpet bör hålla ca +4°C. Ha gärna en synlig termometer hängande i kylskåpet.
- Se upp med kökstrasan. Den kan bli en riktig bakteriehard. Byt ofta eller tvätta den i lägst +60°C.
- Tänk på att inte ha husdjur på diskbänken eller köksbord. Använd särskilda matskålar till djuren.

Carina Larsson Barthel

Livsmedelsinspektör, Samhällsbyggnad

Ystadkrysset

				VINTER- NÖJE	ÄMNE	DREV ARTIG	SIMPA	UTMÄRKER MORGON- TRÖTT			
				ÄR BRASA (?)				MILNES DEPPARE			
				VÅNDA			NÖD- LOKAL				
				DOPPAD			HJÄLPER ↓				
				DE BE- TECKNAR YTA			POJK- NAMN	MÅTT			
				KORT OMKRING		Ö					
TOMTE- SPECIA- LITET	SUDDA TILL	LÄSER VÄSTER- ÅSARE	KRUSKA	KAN KÄRL KOKÄIN	STARK LAG	KVALSTER RETORT		LEVER ENKELT			
HAR FYRA HÅL					PUTINJA ↳		DANSKÄ ↓				
VECKAD KJOL			ED			MISS- NÖJE					
LETA						DET HAR STAVAR	KÄNT KOMPANI	DET BÄR AX			
UNGEFÄR SOM VICE		ROTA- TION	VALL	ROS I RÖSLA- GEN	DRESSE- RADES GRÖNAST						
FIN- GRANSK- NING				TOXIN		ÖBOR	STUNDOM TRETTON				
				FRÄSCHA SCHEL- LACKSKIVA		FLÄS- STOPP					
SKER AV LEDER	KÄND UNION		TRAFIKFARA GRANNE LONDON- OLJA				SMYG KISEL				
					NÄRA MÖLLE	GREK- BOKSTAV ÄVEN		STRYK- MÅTT			
KÄNNES HEMMA I DEC?	↗										
				GENAST OSMAK		ELMÄRK- NING		HOFFMAN- ROLL MED MAN	↓		
				DUM				STAT			
				FETISCH				MEN			SEXTIO FÖR NERO
				GRANN- VECKA JULNYANS				SOLVARY		BLOCK- BYGGE	
											KRYSS- LÖSNING (I)

Rätta lösningen skickas till "Ja, i Ystad", Redaktionen, Ystads kommun, 271 80 Ystad. Märk kuvertet "Korsord"
Senast den 30 januari vill vi ha din lösning. De tio först öppnade rätta lösningarna belönas med en penninglott.

Grattis! Här är förra kryssets vinnare:

Namn.....
Adress.....
Postadress.....

Marie Kindblad, Götgången 114, Ystad
Lars Wiman, Gjuterig. 138, Ystad
Bibi Göransson, S Smiths v. 6, Ystad
Birgitta Paulsson, Storg. 22A, Uppsala
Stig Johnson, S:t Knuts torg 1A, Ystad
Eivor Larsson, Babordsången 1E, Ystad
Eva Karlsson, Fridhemsg. 3G, Ystad
Ove Särneryd, Beijersg. 21, Ystad
A Brynolf, Förbindelsev. 75, Kullavik
J Särneryd, Jakobsbergsg. 46, Ystad